

[Aksel Larsen.]

doblet fra 1948 til 1949, er jeg godt klar over, at der er en del af landbrugerne, det er til gavn for. Og når jeg ser på de aktieselskabsregnskaber, der offentliggøres, og som omtrent allesammen viser betydeligt stigende overskud og større dividende end de to tidligere år, er jeg heller ikke i tvivl om, at der er nogle, der nyder godt af denne økonomiske forbedring. Burmeister & Wain lagde for, idet det havde et regnskab, ifølge hvilket nettooverskuddet for driftsåret 1949 var dobbelt så stort som for driftsåret 1947. Det var vokset fra godt 4½ mill. kr. til godt 9½ mill. kr. Det kunne jo se udmærket ud, og samtidig stod jernindustriens repræsentanter i Arbejdsgiverforeningen og fortalte, at de ikke engang havde råd til at give en flad 2-øre mere til metalarbejderne; de lod sig til sidst presse til det, vel vidende, at det ikke spillede nogen praktisk rolle på grund af metalarbejdernes tariffer, men de fortalte, at det nærmest betød ruin, hvis de skulle give højere løn til metalarbejderne.

Det er sandt for dyden ikke arbejderne, der har nydt godt af, at industrien har fået større produktion, og at industrivirksomhederne har fået større overskud, men aktionæerne har unægtelig tjent noget på det.

Hvad landbruget angår, har vi fornylig hørt en udtalelse fra det, jeg vil kalde landbrugets arbejdsgiveres side, om, at det totalt vil ruinere det danske landbrug, hvis man skal nedsætte arbejdstiden eller på anden måde forbedre landarbejdernes forhold. Ja, den slags kommer man med, efter at man har haft en produktionsfremgang på 30 pct. og mere end en fordobling af den forrentningsprocent, Landøkonomisk Driftsbureau, som er landbrugsorganisationernes eget foretagende, selv har udregnet. Landarbejderne har ikke haft nogen fordel hverken af den stigende produktion eller den stigende forrentningsprocent. Det er udmærket at fortælle, at nu er landbrugsproduktionen nået på højde med før krigen og 30 pct. større end i 1948, men før krigen var der 339 000 løse og faste medhjælpere ved landbruget i Danmark, i 1948 var der 220 000, i 1949 var der 218 000, og Landøkonomisk Driftsbureau supplerer disse statistiske oplysninger med meddelelse om, at landarbejdernes lønninger i 1949 stort set havde været de samme som i 1948.

Det er altså ikke den del af landbrugerne, der er lønarbejdere, som har haft nogen som helst fordel af det; tværtimod. Den stigende produktion har for deres ved-

kommende givet sig udslag i stigende arbejdsløshed, færre beskæftigede landbrugsmedhjælpere og i fastliggende lønninger.

Medens vi er ved arbejdsløsheden, fortalte ministeren, som jeg har omtalt, at beskæftigelsessituationen i de senere uger er undergået en sæsonmæssig forbedring og endog er gunstigere end de tilsvarende uger i fjor. Jeg har engang før været ude for, at ministeren har opereret med oplysninger, der er tilgængelige for ham og ikke for almindelige dødelige, og har påstået, at arbejdsløsheden var stærkt faldende, men da de officielle tal kom frem, viste det sig, at ministeren havde draget forhastede slutninger af en enkelt uges udvikling, hvor arbejdsløsheden var faldet. Jeg kan ikke give mig til at bestride den påstand, ministeren har fremsat, men jeg vil foretrække at vente og se, om den påståede forbedring er stabil, og samtidig gøre opmærksom på, at det måske ville være mere hensigtsmæssigt at sammenligne ikke blot med det år, man i den henseende finder er gunstigst for sammenligningen, men også med et tidligere år. Forholdet var jo, at ifølge den officielle statistik var der hver eneste måned i 1949 10 000—12 000 arbejdsløse mere end i de tilsvarende måneder i 1948, så hvorvidt der er nogen fremgang selv efter de tal, ministeren opererer med, og som jeg bekender at jeg ikke kender, er jo et spørgsmål, og uanset dette vil jeg sige, at jeg føler mig ikke overbevist om, at arbejdsløshedens spøgelse er manet i jorden.

Handelsflåden er nu større end før krigen. Ja, det går sikkert ganske godt for dansk skibsfart. Det kan man også se, når A. P. Møllers rederi på 4 år har kunnet udbetale 100 pct. af aktiekapitalen i udbytte til aktionæerne. Men hvordan går det med søfolkene? Hvad får de? De fik en mængde løfter under krigen, fordi de sejlede, men det er gået efter denne krig som efter den første, at såsnart krigen var overstået, glemte man disse løfter. Og jeg kan ikke begejstres så meget for den økonomiske fremgang, der kan læses af tallene for skibsfartens bruttotonnage, når jeg ved, at det ikke er dem, som gør arbejdet, der får fordelene derved.

Byggeriet skal have været meget stort i 1949. Det er muligt. Så er spørgsmålet: Hvad er det for noget byggeri? Der er et sted ude på Frederiksberg, som jeg passerer omtrent hver dag. Der ligger et byggeføretagende, der hedder „Moltkes Have“. Da man tog de første spadestik, satte man plakater op ud mod vejen, hvor det